

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Romana Fremra a soudců Mgr. Jana Podaného a Mgr. Jany Kajzrové ve věci

žalobkyně: Česká republika - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
IČO [redacted]
sídlem [redacted]

za účasti vedlejšího účastníka na straně žalobkyně:

[redacted] IČO [redacted]
sídlem [redacted]
zastoupený advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalovanému: [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

o určení vlastnického práva
o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Berouně č.j. 10 C 438/2020-348 ze dne
16. 9. 2022

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje; ve výroku II. v tom správném znění, že výše náhrady nákladů řízení činí 3 900 Kč.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 1 500 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit vedlejšímu účastníku na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 10 104 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce vedlejšího účastníka.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Berouně č.j. 10 C 438/2020-348 ze dne 16.9.2022 (dále jen „rozsudek soudu prvního stupně“) bylo určeno, že žalobkyně je vlastníkem a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových má příslušnost hospodařit s pozemkem parc.č. [REDACTED] o výměře 630 m² v k.ú. [REDACTED] který byl utvořen oddělením z pozemku parc. č. [REDACTED] na základě geometrického plánu číslo [REDACTED] zhotovitele [REDACTED] č. [REDACTED] ověřeného úředně oprávněným zeměměřickým inženýrem [REDACTED] dne 9. 4. 2003, který je nedílnou součástí tohoto rozsudku (výrok I.). Dále soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení „3 551 Kč,“ a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.), a dále povinnost zaplatit vedlejšímu účastníku na straně žalobkyně do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 53 482 Kč k rukám právního zástupce vedlejšího účastníka (výrok III.). Žalovanému byla také uložena povinnost zaplatit do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku soudní poplatek ve výši 5 000 Kč na účet Okresního soudu v Berouně (výrok IV.).
2. Soud prvního stupně procesně vycházel z toho, že ve věci již dříve rozhodl rozsudkem ze dne 20. 10. 2021, č.j. 10 C 438/2020-230, kterým žalobě v celém rozsahu vyhověl a určil vlastnictví žalobkyně k oběma sporným (odděleným) pozemkům parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] K odvolání žalovaného ale Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 5. 2022, č.j. 19 Co 43/2022-282, rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 20. 10. 2021 potvrdil jen v části týkající se pozemku parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] a ve zbývajícím rozsahu rozsudek zrušil, přičemž vyjádřil svůj (pro soud prvního stupně závazný) právní názor, že (ve stručnosti) následek neuplatnění nároku podle restitučních předpisů ze strany manželů [REDACTED] (předchůdců žalovaného) se na předmětný pozemek parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] (na rozdíl od pozemku parc. č. [REDACTED] 3 v k.ú. [REDACTED]) nevztahuje. Ohledně pozemku parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] (ve vlastnictví žalobkyně) nabylo rozhodnutí právní moci dne 20. 6. 2022, a předmětem řízení tak zůstal pouze pozemek parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] (viz výrok I. nyní napadeného rozsudku soudu prvního stupně).
3. Skutkově soud prvního stupně v obsáhlém odůvodnění (po pečlivém rozboru mnoha provedených důkazů obsažených v tomto spisu i v připojených spisech) v nyní napadeném rozsudku uzavřel, že nad tzv. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] byla rozhodnutím ONV v [REDACTED] povolena skládka [REDACTED] – [REDACTED] 26. 4. 1968 na pozemcích žalobkyně. Skládku provozoval MNV [REDACTED] prostřednictvím státní příspěvkové organizace Technické a zahradní služby města [REDACTED] („TZSMB“). S ohledem na to, že se skládka rozšiřovala z pozemku parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] povolil ONV [REDACTED] dne 26. 8. 1976 rozšíření skládky a výstavbu opěrné zdi. Jejím účelem bylo zabránit splavení skládky do nedaleké řeky [REDACTED] a současně prodloužit životnosti skládky o dalších 10 až 15 let. Na konci 70. let 20. století byl pozemek parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] již prakticky zavezen skládkou, která pokračovala na pozemek p. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] Proto ONV [REDACTED] provedl sondy za účelem zajištění základových poměrů pro vybudování plánované opěrné zdi a s ní souvisejících vrtů pro chránění čistoty odváděných vod. V té době byli vlastníky zemědělského pozemku parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED], jakož i parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] nacházejících se částečně (v rozsahu aktuálních pozemků parc. č. [REDACTED] a parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED], nyní již rozhodnutého – za zdi, uvnitř později realizovaného rozšíření skládky) manželé [REDACTED] a [REDACTED]

██████████ Dne 17. 12. 1979 uzavřelo MNV ██████████ s manželi ██████████ kupní smlouvu, na základě které mělo dojít k prodeji uvedených pozemků Československému státu s tím, že správcem pozemků se měl stát MNV ██████████ Smlouva nebyla zapsána do tehdejší evidence nemovitostí. Následně byla na obou pozemcích vystavěna opěrná zeď, která byla hotová nejpozději v roce 1981. V září 1983 bylo jednáno o zajištění přístupu k čistícím zařízením opěrné zdi a opravě a údržbě zdi v souvislosti s plánovaným rozšířením životnosti skládky. Od roku 1988 se skládka začala přibližovat opěrné zdi, a proto v roce 1989 byla skládka rozhrnována směrem z pozemků p. č. ████████/a ████████/v k.ú. ██████████ k opěrné zdi. Protože v dubnu či květnu 1991 bylo čelo skládky vzdáleno od zdi 2,5-3 m, řešilo se rozšíření životnosti skládky, a za tím účelem byla vypracována projektová dokumentace k rozšíření skládky TKO ██████████ – stavební část (ze srpna 1991). V té době byly na pozemku parc. č. ████████/v k.ú. ██████████ prováděny přípravné práce, a to konkrétně geologický průzkum a současně se po pozemku začala pohybovat technika a vrtná souprava. Protože žalovaný uzavřel dne 20. 12. 1984 kupní smlouvou s manželi ██████████ jejímž předmětem byla koupě pozemku parc. č. ████████ v k.ú. ██████████ (nikoli však parc. č. ████████/a), obrátil se přípisem ze dne 18. 6. 1991 na vedlejšího účastníka s tím, že je vlastníkem tohoto pozemku, na jehož hranici je umístěna skládka. MÚ ██████████ (vedlejší účastník) upozornil žalovaného na smlouvu ze dne 17. 12. 1979 a odmítl, že by žalovaný byl vlastníkem tohoto pozemku. Vedlejší účastník pak podal dne 25. 5. 1992 pod sp. zn. ████████/C ████████ v.ú. žalovanému žalobu u soudu prvního stupně, kterou se domáhal „vydání pozemku parc. č. 732“ právě s ohledem na smlouvu z 17. 12. 1979. V daném řízení bylo zjištěno, že tato smlouva nebyla uzavřena platně, neboť ji ██████████ nepodepsal, přestože ji ██████████ podepsala. Ve věci nejprve rozhodl Okresní soud v Berouně, který žalobě vyhověl, avšak Krajský soud v Praze s ohledem na závěry znaleckého posudku ohledně pravosti podpisů na kupní smlouvě rozsudkem ze dne 7. 5. 1996 rozhodl, že uvedená kupní smlouva je neplatná, a žalobkyně se z tohoto důvodu nestala vlastníkem předmětného pozemku. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 13. 9. 1996. Nedlouho před tím došlo k ukončení skládkování na předmětných pozemcích dne 30. 6. 1995, skládka byla přehrnuta výkopovou zeminou a provoz skládky byl zastaven 31. 7. 1996. Následně došlo k rekultivaci skládky. Poté co ██████████ dne 18. 10. 1990 zemřel, byla v rámci projednání dědictví schválena dohoda jeho dcer, podle které ██████████ i ██████████ nabyly každá jednu ideální čtvrtinu mimo jiné pozemku parc. č. ████████/v k.ú. ██████████ MÚ v ██████████ přípisem ze dne 10. 5. 1991 však vzněsl námitku, že tento pozemek již dříve vykoupil kupní smlouvou z 17. 12. 1979. Po obnově dědického řízení byla dne 2. 10. 1991 schválena nová dohoda o vypořádání dědictví, v níž již uvedený pozemek nebyl zahrnut. Proti tomuto rozhodnutí se dědičky ██████████ odvolaly a Krajský soud v Praze usnesením ze dne 31. 1. 1992 rozhodnutí Státního notářství v Berouně zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení s odůvodněním, že státní notářství postupovalo předčasně, neboť v dědickém řízení nelze řešit neplatnost kupní smlouvy. Dědičky po ██████████ však již poté platnost kupní smlouvy neřešily. Kupní smlouvou ze dne 21. 8. 2000 pak dědici manželů ██████████ prodali žalovanému pozemek parc. č. ████████/v k.ú. ██████████ Žalovaný podal u soudu prvního stupně dne 5. 2. 2004 pod sp. zn. ████████/C ████████ žalobu proti vedlejšímu účastníkovi, ve které se domáhá vyklizení předmětné části pozemku parc. č. ████████/v k.ú. ██████████ jakož i předmětné části pozemku parc.č. ████████ v k.ú. ██████████ a zaplacení bezdůvodného obohacení za jeho užívání jako skládka. V daném řízení vedlejší účastník v dubnu 2009 namítal, že žalobkyně vydržela předmětné pozemky, a podáním z 8. 2. 2012 pak tuto námitku zopakoval a doplnil, že pozemky byly zabrány žalobkyní podle zákona o půdě. Okresní soud v Berouně rozsudkem ze dne 19. 12. 2014 žalobě žalovaného vyhověl a odvolací soud toto rozhodnutí potvrdil, nicméně Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 25. 9. 2019 rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a částečně zrušil i rozsudek Okresního soudu v Berouně (s výjimkou části zamítavých výroků) a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší soud konstatoval, že žalobce i právní nástupci manželů ██████████ měli postavení oprávněných osob, a měli proto uplatnit své nároky podle restitučních předpisů.

4. Právně se pak soud prvního stupně, vázán právním názorem odvolacího soudu vyjádřeným ve zrušovacím rozhodnutí, zabýval jen otázkou vydržení podle právní úpravy účinné od 1. 1. 1992.

Dospěl přitom k závěru, že vedlejší účastník podmínky vydržení k 1. 1. 1992 splnil a později přešlo vlastnické právo na žalobkyni. Soud prvního stupně uzavřel, že žalobkyně k pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] (utvořenému oddělením z pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]) převzala držbu již na základě kupní smlouvy z 17. 12. 1979 uzavřené s manželi [redacted] a [redacted] a začala s nimi v dobré víře nakládat jako s vlastními pro účely umístění a provozu skládky. O existenci naléhavého právního zájmu na požadovaném určení nebyl s ohledem na odlišný stav zápisu vlastnického práva v katastru nemovitostí spor.

5. K tomu soud prvního stupně odkázal na rozhodná dílčí skutková zjištění. Žalobkyně kupní smlouvu v roce 1979 podepsala proto, aby se na předmětný pozemek mohla rozšířit skládka domovního odpadu [redacted] vybudovaná na pozemcích parc. č. [redacted] a parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]. Žalobkyně nechala na pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] jakož i na pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] vystavět opěrnou zeď a vybudovat pískový filtr pro odtok vody a výluhů, a to v místech vymezených ve znaleckém posudku č. [redacted] vypracovaném Ing. [redacted]. Tato opěrná zeď měla sloužit jako zábrana splavení skládky do řeky [redacted] a měla prodloužit životnost skládky o dalších 10 až 15 let. Bylo k ní také plánováno rozšíření skládky, jak je zřejmé ze stanoviska Správy CHKO Český kras ze dne 30. 9. 1981, ze zprávy MNV ze dne 25. 3. 1982 či podání ze dne 6. 9. 1983. V průběhu 80. let 20. století řešil TZSMB stav skládky. Těleso skládky i zeď byly kontrolovány a byla řešena rekultivace skládky, jak je zřejmé ze zápisu z řešení negativních vlivů skládky ze dne 17. 6. 1983, ze záznamu z jednání z 6. 10. 1987, pozvánky MNV v [redacted] ze dne 12. 7. 1988, zápisu z jednání ve věci rekultivace na skládce [redacted] ze dne 2. 8. 1988 a zprávy CHKO [redacted] – odborného stanoviska k odstranění skládky ze dne 25. 5. 2010. MNV [redacted] v roce 1983 požádal správu CHKO [redacted] o vyjádření k plánovanému zřízení panelové komunikace pod skládkou [redacted] za účelem zajištění přístupu k čistícím zařízením a opěrné zdi a k její opravě a údržbě v souvislosti s rozšířením životnosti skládky. MNV [redacted] pak v roce 1983 vyslovil souhlas s vynětím pozemků parc. č. [redacted] a [redacted] v k.ú. [redacted] pro zřízení panelové účelové komunikace k opěrné zdi skládky. Těleso skládky bylo poté rozhrnováno směrem k opěrné zdi (viz zápis z jednání ve věci rekultivace na skládce [redacted] ze dne 2. 8. 1988 či zápis z 28. 7. 1989 sepsaný v kanceláři ředitele TZSMB o výsledku kontroly hygienické úrovně skládky, anebo zápis ze schůze komise životního prostředí ONV v [redacted] konané dne 22. 11. 1989). MÚ [redacted] jako objednatel a investor nechal zpracovat dokumentaci k rozšíření skládky, kterou v srpnu 1991 zpracovala projekce „Ing. [redacted]“, a to z důvodu, že stávající kapacita skládky již nepostačovala a hranice skládkového materiálu dosahovala až k opěrné zdi nacházející se na pozemcích parc. č. [redacted] a [redacted] v k.ú. [redacted] (již na sporných částech pozemků). Bylo plánováno další rozšíření skládkování.
6. Soud prvního stupně dokonce zkoumal, kdy se těleso skládky rozšířilo na předmětnou část pozemků, a dospěl k závěru, že se tak stalo ještě před datem 1. 1. 1990. Z ortofotomapy vyplývá, že vzdálenost opěrné zdi k hranici pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] činí 26,02 m, přičemž podle závěrů dokumentace k rozšíření skládky TKO [redacted] – stavební část (ze srpna 1991) ve spojení s výslechem Ing. [redacted] bylo čelo tělesa skládky již v dubnu nebo květnu 1991 vzdáleno od opěrné zdi pouhé 2,5 m až 3 m. Soudu se však nepodařilo zjistit konkrétní okamžik či období, kdy poprvé došlo k překročení hranice předmětného pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted].
7. Po nabytí účinnosti zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí (dále jen „ZoPMVO“), tedy dnem 24. 5. 1991, přešla držba práva žalobkyně k pozemku, resp. jeho předmětné části, na které již bylo umístěno těleso skládky, na vedlejšího účastníka podle § 1 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 1 písm. a) ZoPMVO. Předmětnou skládku nad opěrnou zdí v [redacted] na [redacted] včetně předmětné části pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] ke dni 23. 11. 1990 provozoval a hospodařil s ní MNV [redacted] prostřednictvím státní příspěvkové organizace TZSMB. Státní příspěvkovou organizaci TZSMB, která i nadále zajišťovala údržbu a provoz skládky, poté rovněž „převzal“ vedlejší účastník podle § 67 odst. 1 zákona o obcích účinností tohoto zákona, tedy dnem 24. 11. 1990. Tyto skutečnosti potvrzují podle soudu

prvního stupně stavební a kolaudační rozhodnutí MNV v [redacted] odbor výstavby Městského úřadu v [redacted] ze dne 27. 5. 1992, Statut TZSMB z 1. 1. 1996, stejně jako výpověď svědka [redacted] či [redacted] v protokolu o ústním jednání ze dne 25. 6. 2014 (ve spisu OS Beroun sp. zn. [redacted]). Vedlejší účastník pak dále řešil rekultivaci skládky (viz objednávka č. 93/96-Pá ze dne 22. 5. 1996, jakož i výpověď svědkyně RNDr. [redacted] a výpověď místostarosty vedlejšího účastníka Ing. [redacted]). Podle soudu prvního stupně je tak zřejmé, že žalobkyně a následně vedlejší účastník předmětný pozemek užívali a chovali se k němu jako jeho vlastníci a že manželé [redacted] naopak proti postupu žalobkyně, a následně proti postupu vedlejšího účastníka, tedy proti výstavbě a umístění zdi na pozemku, provádění dalších činností s tím souvisejících a užívání předmětné části pozemku ničeho nenamítali, nebránili stavbě zdi a respektovali držbu pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] žalobkyní v části za zdi (sporná parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] uvnitř skládky), neboť si byli vědomi existence smlouvy ze dne 17. 12. 1979.

8. V mezidobí dne 18. 10. 1990 zemřel [redacted] jak je zřejmé ze spisu vedeného u Státního notářství v Berouně pod sp. zn. D [redacted] původně označeného jako sp.zn. D [redacted]. V rámci projednání dědictví Státní notářství v Berouně schválilo rozhodnutím ze dne 5. 2. 1991, č. j. [redacted]-17, dohodu o vypořádání dědictví, která se týkala spoluvlastnického podílu o celkové velikosti 1/2 k pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted]. Podle této dohody se pozůstalé dcery [redacted] a [redacted] dohodly, že každá nabude jednu ideální čtvrtinu mimo jiné celého pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]. Nicméně tato dohoda byla uzavřena pouze mezi dědičkami, a žalobkyně či vedlejší účastník se na jejím obsahu nijak nepodíleli. Naopak Městský úřad v [redacted] přípisem z 10. 5. 1991 upozornil státní notářství, a jeho prostřednictvím i obě dědičky, že pozemek parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] byl dříve vykoupen MNV [redacted] kupní smlouvou ze dne 17. 12. 1979 uzavřenou s manželi [redacted]. Na základě této výhrady došlo k obnově dědičského řízení a uvedený pozemek byl vyňat z projednání dědictví. Dcery [redacted] následně uzavřely novou dohodu, v níž již uvedený pozemek zahrnut nebyl. Tato dohoda byla schválena rozhodnutím státního notářství ze dne 2. 10. 1991. [redacted] i [redacted] se proti uvedenému rozhodnutí odvolaly podáními z října 1991. Nicméně v těchto podáních pouze uvedly, že s rozhodnutím nesouhlasí, a že nemají dostatečné informace. Neplatnost kupní smlouvy či převodu vlastnictví k předmětnému pozemku na žalobkyni nenamítaly. Teprve Krajský soud v Praze v usnesení ze dne 31. 1. 1992, (kterým zrušil usnesení z 2. 10. 1991 o schválení dohody dědiček), konstatoval, že v dědičském řízení nelze řešit neplatnost kupní smlouvy z 17. 12. 1979. Až tímto okamžikem podle soudu prvního stupně „pozbyl vedlejší účastník, který v tu dobu držel předmětný pozemek, dobrou víru o tom, že držba předmětné části pozemku je po právu.“ Do této doby však jednal, stejně jako před tím žalobkyně, v omluvitelném omylu, protože do tohoto okamžiku nebyla platnost kupní smlouvy z 17. 12. 1979, a vlastnické právo na základě ní převáděné, nikým napadena.

9. Neplatnost kupní smlouvy ze dne 17. 12. 1979 pak byla potvrzena v řízení vedeném pod sp. zn. [redacted] C [redacted] jehož účastníkem byli žalovaný, jeho manželka a vedlejší účastník. V tomto řízení vyšlo najevo, že kupní smlouva, jejímž předmětem byl mimo jiné prodej pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] je neplatná, protože ji podepsala pouze [redacted] [redacted] [redacted] který sice o prodeji věděl, jak vyplynulo z výpovědi svědka [redacted] smlouvu nepodepsal (viz znalecký posudek z 30. 11. 1995 znalce JUDr. [redacted]). Z tohoto důvodu nedošlo ke smluvnímu převodu vlastnického práva k pozemku parc. č. 735/1 v k.ú. [redacted] na žalobkyni. Neplatnost kupní smlouvy takto vyšla najevo teprve po podání žaloby. Přestože nedošlo ke smluvnímu převodu vlastnictví na žalobkyni k pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] žalobkyně se prostřednictvím MNV v [redacted] resp. státní rozpočtové organizace TZSMB, chopila držby předmětné části pozemku a užívala ji v dobré víře, že jí patří a chovala se k ní jako vlastníci, a to v době „od 17. 12. 1979 do 31. 1. 1992,“ tedy po dobu delší dvanácti let. Tato držba však vzhledem k ustanovení § 135a odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 1991, dále jen „obč. zák.“ (tedy před nabytím účinnosti novely občanského zákoníku provedené

zákonem č. 509/1991 Sb.), které vylučovalo vydržení pozemku v tzv. socialistickém vlastnictví, nemohla vyústit v nabytí vlastnického práva vydržením. K tomu došlo, jak soud prvního stupně podrobně s odkazem na § 134 obč. zák. ve znění od 1. 1. 1992 a s odkazy na ustálenou judikaturu rozebral, až ke dni 1. 1. 1992. Podle soudu prvního stupně bylo prokázáno, že žalobkyně, a následně pak vedlejší účastník, byli v dobré víře, že jejich držba je oprávněná, neboť až do doby rozhodnutí Krajského soudu v Praze dne 31. 1. 1992 v řízení vedeném u Státního notářství v [redacted] pod sp. zn. D [redacted] původně označeném jako sp. zn. D [redacted] neměli a ani nemohli mít pochybnosti o platnosti kupní smlouvy ze dne 17. 12. 1979. Nikdo totiž do té doby „neplatnost kupní smlouvy“ nenamítl. Protože pak vedlejší účastník nepodal do jednoho roku po nabytí vlastnictví k předmětnému pozemku návrh příslušnému středisku geodézie na jeho zápis do evidence nemovitostí podle § 8 ZoPMVO ve znění účinném do 28. 11. 1991, tj. do 24. 5. 1992, a neučinil tak ani do 31. 3. 2013, „vrátilo se“ podle § 8 odst. 1 ZoPMVO ve znění účinném od 29. 6. 2012 vlastnické právo k předmětnému pozemku v rozsahu uvedeném ve výroku I. tohoto rozsudku žalobkyni (státu) dnem 1. 4. 2013.

10. Soud prvního stupně se zabýval i obranou žalovaného, že mu svědčí vlastnické právo k předmětnému pozemku, resp. že jej případně opětovně vydržel. Zdůraznil, že [redacted] podepsala předmětnou kupní smlouvu ze dne 17. 12. 1979, kterou mělo dojít k převodu vlastnictví mimo jiné k pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] na žalobkyni. Protože jí tak obsah kupní smlouvy musel být znám, nemohla být v dobré víře, že jí pozemek parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] patří. [redacted] sice podle závěrů znaleckého posudku kupní smlouvu nepodepsal, nicméně o podpisu manželky bezpochyby věděl, jak vyplynulo z výpovědi svědka JUDr. [redacted]. Z tohoto důvodu nemohl být ani [redacted] v dobré víře, že je vlastníkem daného pozemku. Dále rozebral, proč nemohly být v dobré víře ani dědičky manželů [redacted].
11. Jestliže pak žalovaný uzavřel kupní smlouvu ze dne 21. 8. 2000 s dědici manželů [redacted] (když Marie [redacted] zemřela v roce 1997), na základě které mělo dojít k prodeji všech pozemků zapsaných na LV č. [redacted] v k.ú. [redacted] včetně pozemku parc. č. [redacted] (jehož součástí měl být i pozemek parc. č. [redacted]), nedošlo k platnému převodu tohoto vlastnického práva na žalovaného, neboť vlastníkem pozemku parc.č. [redacted] (resp. i [redacted]) byl v té době vedlejší účastník. Z tohoto důvodu nemohli dědici manželů [redacted] ve smyslu § 37 odst. 2 obč. zák. převést na žalovaného více práv, než sami k danému datu měli. Soud prvního stupně proto dospěl k závěru, že předmětná kupní smlouva je nejméně v části týkající se pozemku parc.č. [redacted] (resp. i [redacted]) v k.ú. [redacted] neplatná. Žalovaný nemohl nabytí vlastnické právo ani vydržením. Chybělo mu totiž, stejně jako jeho právním předchůdcům (rodině [redacted]), faktické ovládnutí pozemku, jak shora uvedeno.
12. Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání žalovaný (dále též jako „odvolatel“), a to v celém rozsahu. Ve svém obsáhlém odvolání nejprve popsal procesní historii sporu, včetně prvního rozsudku soudu prvního stupně a následujícího rozsudku odvolacího soudu, jehož pokyny soud prvního stupně podle názoru žalovaného nedodržel. Skutková zjištění jsou v zásadě shodná jako v předchozím rozsudku, soud prvního stupně aplikoval i stejná ustanovení právních předpisů s výjimkou zákona o půdě, jehož aplikaci vyloučil odvolací soud. Závazným právním názorem odvolacího soudu se tak soud prvního stupně řídil jen částečně tím, že pouze překvalifikoval jednání žalobkyně podle právních předpisů o vydržení, jinak vycházel ze stejných tvrzení žalobkyně a ze stejných důkazů, jako při svém předchozím rozsudku. To podle žalovaného zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.
13. Dále skutkově namítl, že v době uzavření kupní smlouvy žalovaného v roce 1984 byly pozemky parc. č. [redacted] a parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] oploceny, byť degradovaným oplocením. Zdůraznil, že stavba opěrné zdi skládky představuje zanedbatelné procento rozlohy sporných pozemků, přičemž údržbu zdi nikdo neprováděl, šlo o neoprávněnou stavbu na cizím pozemku, zatímco údržbu pozemků prováděli [redacted]. Stav pozemků nad zdí byl „stejný jako stav pozemků pod zdí,“ a to až do roku 1992, kdy „začaly být za zeď sypány odpadky.“ Na pozemky nevstupovaly žádné

osoby a žádné podniky a když se tak v roce 1991 stalo, okamžitě to žalovaný řešil. Žádné kontroly podle žalovaného neprobíhaly. V době uzavření kupní smlouvy z roku 2000 byly pozemky parc. č. [redacted] a parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] spolu s dalšími pozemky podle žalovaného oploceny plotem, který vybudoval žalovaný, zhruba po trase původního oplocení. Pozemky byly užívány pro chov koní a jako sad s ovocnými stromy a pozemek parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] jako porostlá stráň pro pěší, pro koně a pro agroturistiku. Byly užívány jen žalovaným a jeho rodinou, byl to tedy žalovaný, kdo se choval jako vlastník pozemků. Do roku 1992 tak měl žalovaný nad stavem pozemků „úplnou kontrolu,“ tomu podle žalovaného odpovídá žaloba „na vyklizení“ z roku 1992, která se netýkala jen pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] pod zdí, ale i nad zdí. Dodatečné povolení skládky z roku 1992 se pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] vůbec netýkalo. Pozemek parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] žalovaný užíval „úplně stejně jako pozemek parc. č. [redacted]“ zakoupený již v roce 1984. Tím, že v devadesátých letech dvacátého století došlo na část pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] k násypu odpadků, neztratily dědičky pana [redacted] ani žalovaný svou držbu, neboť prostá okupace pozemku představovaná navážením odpadu, neznamená chopení se držby a vyloučení držební vůle vlastníka, jak uvedl Nejvyšší soud. Žalovaný také platil daň z nemovitostí. Dále žalovaný zdůraznil obsah korespondence z června 1991, když se žalovaný dozvěděl o zpochybnění svého vlastnictví pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] a k ostatním pozemkům. Tomu ale žalovaný neuvěřil a pozemek vyklidit odmítl. Dále namítl, že skutečnost, že on sám ani dědičky pana [redacted] neuplatnili restituční nárok k předmětným pozemkům, na věci nic nemění, neboť jejich vlastnictví nebylo zpochybňováno žádným restitučním důvodem podle zákona o půdě. Proto je třeba se podle názoru žalovaného odchýlit od „vadného rozhodnutí Nejvyššího soudu,“ jehož argumentace je „v rozporu s obsahem spisu.“ I kdyby podle názoru žalovaného restituční argumentace dávala smysl, pak vlastníkem pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] by se žalovaný stal v důsledku vydržení ke dni 22. 12. 1994, případně k datu 1. 2. 2003, a vlastníkem pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] by se žalovaný stal v důsledku vydržení k datu 31. 1. 2003. Žalovaný má za to, že i kdyby pozemek v roce 1980 začal držet stát tím, že postavil zeď a „zfalšoval si z kupní smlouvy,“ tak v dobré víře o tom, že mu pozemek vlastnický patří, byl ode dne 22. 12. 1984 žalovaný, který považoval zeď pouze za stavbu na cizím pozemku. Žalobkyně a žalovaný zároveň držet pozemek nemohli, držba žalobkyně je tak vyloučena. I kdyby dnem 31. 1. 1993 skončila lhůta pro uplatnění restitučního nároku a vlastnické právo státu tím mělo být legalizováno, „musela by žalovanému běžet nová vydržecí lhůta končící dnem 1. 2. 2003.“ To platí podle názoru žalovaného obdobně i pro pozemek parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]

14. V neméně obsáhlém doplnění odvolání pak žalovaný podrobněji napadal jednotlivá skutková zjištění soudu prvního stupně, zdůraznil jednotlivá slova a věty z předložených listinných důkazů, které nepovažuje za důkaz o stavbě zdi jako součásti skládky, ani za důkaz o držbě těch částí pozemků, které se nacházejí nad zdí, ze strany žalobkyně či vedlejšího účastníka. Listinné důkazy jsou podle žalovaného „bezpředmětné.“ Namítl například, že v listopadu 1989 „nemohl být odpad rozhrnut až ke zdi, neboť by nebylo kam sypat odpad dalších 6 let až do roku 1995 včetně.“ Podle žalovaného také není zjevné, jak soud prvního stupně vypočetl dobu posunu čela skládky směrem ke zdi tak, že se odpad dostal na pozemek parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] „již před rokem 1990.“ Stejně tak mohlo, podle žalovaného, k zasažení pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] dojít „až v červenci 1991.“ Dále uvedl, že pasivita manželů [redacted] proti postupu státu a města představuje zavádějící argumentaci. [redacted] nenamítali proti zdi nic, protože o ní podle žalovaného „nevěděli,“ v letech 1971-1984 byla jejich zemědělská usedlost prázdná a nikdo zde nebydlel. Důvod tedy nebyl ten, že si byli vědomi kupní smlouvy z roku 1979. Podle žalovaného také není pravdou, že paní [redacted] smlouvu podepsala, neboť závěrem znaleckého posudku bylo, že je zde jen optická podobnost a může jít spíše o podpis pravý, ale bez dalších ukázek podpisů není možné se k pravosti tohoto podpisu vyjádřit přesněji. V rámci dědického řízení pak paní [redacted] sdělila, že nic takového nepodepsala. Dále žalovaný uvedl, že v dědickém řízení se již před datem 31. 1. 1992 konalo jednání na notářství za účasti obou dědiček a zaměstnanců města (vedlejšího účastníka), kde bylo uvedeno, že „podpisy [redacted] a [redacted] na kupní

smlouvě z roku 1979 nejsou jejich vlastnoruční.“ Dobrá víra žalobkyně a vedlejšího účastníka ale musela být narušena už tím, že pozemky, které byly předmětem kupní smlouvy z roku 1979, „někdo dědí,“ což bylo vedlejšímu účastníku známo nejpozději v květnu 1991. U pozemku parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] který byl předmětem té samé smlouvy, na to poukazoval žalovaný již v dopise z června 1991. Dále žalovaný zpochybňoval výpovědi některých svědků zejména pana [REDACTED] a také pana [REDACTED]. Podle žalovaného postačuje k narušení dobré víry vědomost o tom, že si „pozemek nárokuje jiná osoba.“ Závěrem pak uvedl, že neexistuje žádný důvod, proč by on sám nemohl být v dobré víře, pokud jde o vlastnictví sporných pozemků, pokud město jeho „právní panství nad pozemky respektovalo“ a několikrát s ním vyjednávalo o tom, jak pozemky smění za jiné pozemky. Proto navrhl změnu rozsudku soudu prvního stupně tak, že se žaloba zamítá.

15. Žalobkyně naopak navrhla potvrzení rozsudku soudu prvního stupně, včetně rozhodnutí o nákladech. Uvedla, že odvolací soud v předchozím rozhodnutí ve zrušené části uvedl, že je třeba žalobkyni poskytnout možnost tvrdit a dokazovat, že se vlastníkem předmětného pozemku parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] stala na základě řádné držby po celou dobu potřebnou k vydržení. Žalobkyně proto v následném vyjádření poukázala na skutečnost, že důkazy k prokázání vydržení vlastnického práva byly předloženy žalobkyni a vedlejším účastníkem již v průběhu dosavadního řízení a byly soudem prvního stupně provedeny. Stát se chopil držby pozemku parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] jako oprávněný držitel, opírající svou držbu a dobrou víru přímo o kupní smlouvu ze dne 17. 12. 1979. Podle tehdejších právních předpisů nebylo k převodu na stát třeba dalších úkonů, zejména registrace státním notářstvím ani zápisu do tehdejší evidence nemovitostí. Zdůraznila, že k důkazu předložila i potvrzení banky o úhradě kupní ceny a že dne 30. 4. 1980 byl originál kupní smlouvy předložen Středisku geodézie [REDACTED]. Úmysl pana [REDACTED] pozemky státu prodat potvrdil i svědek [REDACTED], který s panem [REDACTED] opakovaně jednal. Žalobkyně předmět držby vymezila vybudováním opěrné betonové zdi, takto oddělené pozemky funkčně upravila a učinila je i dalšími opatřeními součástí funkčního celku skládky, zbudovala na nich jímky a jiná zařízení, která následně udržovala a monitorovala, což představuje převzetí držby s tím, že v následujících letech docházelo k navážení skládky až k opěrné zdi. To je podle žalobkyně projevem objektivně existující vůle státu nakládat s pozemky jako s věcí vlastní a fyzicky s ní disponovat.
16. Vedlejší účastník ve svém rovněž obsáhlém vyjádření uvedl, že má i přes právní názor odvolacího soudu, který byl vyjádřen v předchozím rozsudku odvolacího soudu, nadále za to, že i v případě pozemku parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] se plně uplatní judikatura Nejvyššího soudu, zejména též rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2135/2017 (vydaný v dovolacím řízení ve věci vedené u Okresního soudu v Berouně sp. zn. [REDACTED] C [REDACTED]), který se týká též pozemku parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED].
17. Dále se vedlejší účastník ohradil proti tvrzení žalovaného, že odvolací soud uložil uplatnit nová tvrzení a nové důkazy. Odvolací soud měl podle vedlejšího účastníka na mysli to, aby žalobkyně ke tvrzením o vydržení označila jiné důkazy, než k (dosavadním) tvrzením týkajícím se důsledku držby a neuplatnění restitučních nároků, nikoli důkazy zcela nové.
18. Podle vedlejšího účastníka byla tvrzení žalovaného o jeho držbě a vydržení, jakož i o držbě předešlých knihovnických vlastníků, beze zbytku vyvrácena též u pozemku parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] zejména pak důkazem - projektovou dokumentací „Rozšíření skládky TKO - [REDACTED]“ ze srpna 1991, z níž je zjevné, že skládka o mocnosti 20-25 metrů již dosahovala téměř ke zdi, žalovaný, jeho rodinní příslušníci ani dřívější knihovní vlastníci tedy pozemky užívat nemohli. Autentičnost dokumentace potvrdil svědek ing. [REDACTED], potvrzena je též důkazy dalšími (výsledky svědků, resp. účastnickou výpovědí ing. [REDACTED], Dr. [REDACTED]). Tvrzení žalovaného, že snad bylo možné zedř obejít a že žalovanému ani jeho rodinným příslušníkům nic nebránilo v tom, aby části pozemků za opěrnou zdí používali, jsou pro věc zcela irelevantní, a to mj. také s ohledem na dopis žalovaného ze dne 18. 6. 1991 a jeho výpověď dne 6. 8. 1992 ve sporu sp. zn. [REDACTED] C [REDACTED] z nichž jasně vyplývá, že předmětné pozemky (části pozemků nad zdí) neužíval a dokonce je (tedy také pozemek parc.č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED]) nepovažoval za předmět své držby a plně respektoval

držbu státu, stejně tak tomu bylo v případě předchozích knihovnických vlastníků (viz mj. výpověď paní [redacted] v řízení sp. zn. [redacted] C [redacted]). Dále poukázal na to, že pozemek parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] (z něhož byl vytvořen pozemek parc.č. [redacted]) žalovaný zakoupil od dědiců manželů [redacted] kupní smlouvou až v roce 2000, tedy v době, kdy se nade vši pochybnost na pozemku nacházela skládka v mohutné vrstvě až ke zdi, kterou stát dávno před tím vymezil hranici své držby. Ani předchozí knihovní vlastníci, zejména dědicové manželů [redacted] od nichž žalovaný koupil v roce 2000, nepovažovali pozemky nad zdí (nyní parc.č. [redacted]) za předmět svého vlastnictví ani držby a plně respektovali držbu státu (resp. v mezidobí vedlejšího účastníka), nepřevodili a nemohli je tedy platně převést na žalovaného ani vlastnický a ani jejich držbu. Žalovaný ve svém odvolání nerozlišuje mezi pozemky parc.č. [redacted] a parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted]. Pokud žalovaný vypočítává předchozí žaloby vedlejšího účastníka proti němu a výsledky sporu o vyklizení v letech 1992-1996, pak pomíjí, že spory se pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] nijak netýkaly, ani zahájení sporů ani výsledky řízení proto neměly a nemají na držbu a vydržení parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] žádný vliv. Pouhá knihovní držba podle ustálené judikatury k vydržení nepostačuje.

19. K jednotlivým skutkovým námitkám žalovaného vedlejší účastník uvedl, že jsou v rozporu s provedenými důkazy, resp. s výsledky dokazování, soud naopak důkazy správně provedl a hodnotil, dospěl ke správnému skutkovému stavu. Z neuvedení pozemku v dodatečném stavebním povolení nelze učinit závěr, že v roce 1992 skládka nepřekročila hranici pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] a to především v kontextu celého dokazování, zejména vzhledem k dokumentaci stávajícího stavu ze srpna 1991. Svědek [redacted] je zcela věrohodný, jeho výpověď plně odpovídá dokumentaci a je v souladu s dalším dokazováním. Dopis žalovaného z 18. 6. 1991 jasně svědčí o tom, že za vlastnickou a držební hranici považoval opěrnou zeď. Argumentaci žalovaného nelze vztáhnout na pozemek parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] (resp. z něj utvořený parc.č. [redacted]), jehož v tu dobu nebyl ani knihovním vlastníkem. Dědičky také vůbec nepovažovaly části pozemků, tedy pozemek v tomto řízení označený jako parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] za předmět dědictví, za předmět vlastnictví zůstavitelů ani jejich držby. Dědičky respektovaly držbu a vlastnictví státu, za vlastnickou hranici i ony považovaly opěrnou zeď. Žalobkyně nadto ani nebyla účastníkem dědického řízení ani jiných řízení v té době (1991-1996), neměla povědomí o zmíněných námitkách dědiček o neplatnosti kupní smlouvy z roku 1979. Tehdejší řízení neměla žádný vliv na trvání dobré víry a oprávněné držby žalobkyně, v případě vedlejšího účastníka je z toho hlediska významný až rozsudek odvolacího soudu v roce 1996. Z dohody o umožnění vstupu z 2. 8. 2000 je evidentní, že se týká pozemků pod zdí, neboť až pod zdí byly umístěny vrty HJ1 a HJ2. Žalovaný podle vedlejšího účastníka po celou dobu řízení argumentuje v rozporu s výsledky dokazování, také opakovaně vyvozuje, že vybudování zdi údajně znamená pouze chopení se, resp. zábor pozemků, pod ní. Z důkazů podle vedlejšího účastníka vyplývá, že hranice pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] (tehdy [redacted]) byla tělesem skládky překročena zcela jistě před 1. 1. 1990, tento stav trval též v dubnu či květnu 1991 (podle zakreslení stávajícího stavu a výpovědi ing. [redacted]), jakož i k 1. 1. 1992. Určení konkrétního okamžiku či období „překročení hranice“ ve shora vymezeném časovém úseku je bez významu. Soud prvního stupně tedy dospěl podle vedlejšího účastníka ke zcela správným závěrům o držbě, provozování skládky a hospodaření mj. též na pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted] jakož i užívání a „vlastnickém chování“ státu, resp. vedlejšího účastníka. Dále vedlejší účastník konstatoval, že k zániku („narušení“) dobré víry nepostačuje pouhé vědomí držitele o tom, že „to, co koupil, si nárokuje další osoba“. Judikatura ustáleně pro zánik dobré víry vyžaduje objektivní, důvodné pochybnosti o daném právu, žalobkyně a vedlejší účastník svou dobrou víru opírali o kupní smlouvu z roku 1979, u které byla (jako otázka předběžná) vyslovena neplatnost až v roce 1996. Samotná paní [redacted] při výslechu dne 9. 10. 1992 pod sp. zn. [redacted] C [redacted] byla značně nevěrohodná, k podpisu manžela se vyjádřila sice kategoricky, že nejde o jeho podpis, ke svému podpisu ale uvedla, že „patrně“ není její, pak s odvoláním na šedý zákal uvedla, že údajně nemůže číst, nicméně výslovně uvedla, že „přes naši zahradu vedla rokle, která patřila MNV.“ Současně bylo prokázáno, že pozemek parc.č. [redacted]

v k.ú. ██████ (parc. č. ██████) byl součástí rokle. Vedlejší účastník proto navrhl, aby odvolací soud napadené rozhodnutí potvrdil.

20. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je podáno včas, oprávněnou osobou a proti rozhodnutí soudu prvního stupně, proti kterému je odvolání přípustné, přezkoumal v rozsahu podaného odvolání rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a § 212a odst. 1, 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), a shledal odvolání žalovaného neopodstatněným.
21. V první řadě je třeba uvést, že není vůbec opodstatněná námitka žalovaného, že rozsudek soudu prvního stupně je nepřezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost rozsudku může být dána tím, že není srozumitelné, jak soud prvního stupně vlastně rozhodl, nebo nejsou srozumitelné, popř. zcela chybějí, důvody takového rozhodnutí (proč tak rozhodl, po skutkové či právní stránce), popř. rozhodnutí trpí více uvedenými vadami. Skutečnost, že žalovaný nesouhlasí se skutkovým závěrem soudu prvního stupně (považuje ho za nedostatečný a chybný) a nesouhlasí ani s právním posouzením věci, a proto považuje napadené rozhodnutí za nesprávné, nepřezkoumatelnost rozhodnutí nezakládá. Nepřezkoumatelnost nezakládá ani případné nerespektování závazného právního názoru odvolacího soudu z předchozího rozhodnutí. Judikatura Nejvyššího soudu dospěla k závěru, že měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, je především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. O jasném odůvodnění ze strany soudu prvního stupně svědčí nejen vyjádření žalobkyně a vedlejšího účastníka, ale zejména jasná formulace odvolacích námitek žalovaného. Žalovaný sice v odvolání mylně směřuje velkou část svých námitek vůči posouzení vlastnického práva žalobkyně k pozemku parc. č. ██████ v k.ú. ██████ o němž již bylo ve skutečnosti pravomocně rozhodnuto, to však není důsledkem nesrozumitelného výroku či odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně a také předchozího rozsudku odvolacího soudu, ale jejich chybnou interpretací ze strany žalovaného, který v této (již skončené) části sporu ani nepodal dovolání, byť s rozhodnutími zjevně nesouhlasí. Jinými slovy, veškerá argumentace žalovaného směřující vůči vlastnictví uvedeného pozemku parc. č. ██████ v k.ú. ██████ je v aktuálním odvolacím řízení zcela nevýznamná a odvolací soud se jí nad rámec vztahu k sousednímu pozemku parc. č. ██████ v k.ú. ██████, který zůstal jako jediný předmětem posouzení, vůbec nezabýval.
22. Dále je podstatné, že odvolací soud ve svém novém obsazení (v rámci oddělení 27 Co, kterému věc připadla podle rozvrhu práce po zrušení oddělení 19 Co) zaujal ve věci odlišný právní názor než v předchozím obsazení. Jde o procesní situaci obecně nežádoucí, neobvyklou, nicméně možnou, neboť podle § 226 odst. 1 o.s.ř. je právní názor vyjádřený ve zrušovacím rozhodnutí odvolacího soudu závazný jen pro soud prvního stupně, nikoliv pro samotný odvolací soud, který se může od dříve vyjádřeného právního názoru odchýlit (ve stejném či odlišném oddělení i obsazení). Odvolací soud tedy v dalším rozhodnutí může „změnit názor,“ aniž by k tomu byl zavázán rozhodnutím Nejvyššího (či Ústavního) soudu. Z tohoto důvodu jsou nerelevantní námitky žalovaného založené na tom, že soud prvního stupně nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu. Soud prvního stupně navíc tento názor, jakkoli obecný, v mezích možností a zjištěného skutkového stavu respektoval.
23. Odvolací soud má jinými slovy zato, že předchozí rozsudek soudu prvního stupně neměl být vůbec rušen, a to ani v situaci, kdy odvolací soud ve svém předchozím rozsudku v této věci zaujal ve vztahu k jednotlivým sporným pozemkům parc. č. ██████ a parc. č. ██████ v k.ú. ██████ rozdílný právní názor. Z provedeného dokazování již před vydáním prvního rozsudku soudu prvního stupně totiž byly patrné (vyšly dostatečně najevo) rozhodné skutečnosti k posouzení věci i podle právní úpravy vydržení vlastnického práva žalobkyní. Šlo jen o jiné právní posouzení již dosažených zjištění, na což stačilo ze strany odvolacího soudu účastníky upozornit a umožnit jim případně dále argumentovat tak, aby rozhodnutí odvolacího soudu nebylo s ohledem na odlišný právní názor překvapivé. Proto také odvolací soud ve svém zrušujícím rozhodnutí žádné konkrétní úkony soudu prvního stupně neuložil a soud prvního stupně žádná zcela nová tvrzení a nová zjištění neřešil

(nebyla ani uplatněna), pouze v konečném důsledku rozšířil argumentaci pro určení vlastnického práva žalobkyně (i z důvodu vydržení, jak bude dále rozvedeno).

24. Odvolací soud se nově zcela ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, které byly vyjádřeny již v předchozím rozsudku soudu prvního stupně i ve vztahu k pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] a které odvolací soud ve svém předchozím rozhodnutí akceptoval jen ve vztahu k pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]. Na odůvodnění obou rozhodnutí, v části, v níž se shodují, proto odvolací soud pro zjednodušení odkazuje (viz zejména body 9. až 16. a 19. rozsudku Krajského soudu v Praze rozsudkem ze dne 19. 5. 2022, č.j. 19 Co 43/2022-282). Není třeba opakovat, co je oběma stranám dobře známo. Pro rozdílné závěry ve vztahu pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] (zejména bod 17. uvedeného rozsudku) nebyl věcný důvod, jak ostatně argumentoval v této věci i vedlejší účastník. Z provedeného dokazování vyplývá, že oba uvedené pozemky představují části sousedících pozemků (původně) parc. č. [redacted] a parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] které se ocitly vedle sebe i za opěrnou zdi skládky (nad ní, směrem dovnitř). Oba původní pozemky měl stát nabýt shora popsanou smlouvou z roku 1979. Současně ale k zápisu vlastnictví státu do evidence nemovitostí nedošlo a jako vlastníci byly stále zapsány soukromé osoby (žalovaný u pozemku parc. č. [redacted] a [redacted] u pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]). Není podstatné, že jeden z původních pozemků žalovaný koupil již v roce 1984 a druhý od dědiců [redacted] až v roce 2000, a že tedy podle zákona o půdě byli oprávněnými osobami, jejichž pozemků se do roku 1990 chopil stát, žalovaný (ve vztahu k pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]) i [redacted] a jejich dědici (ve vztahu k pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]). Obě oddělené části uvedených pozemků držel stát (a později vedlejší účastník) zcela stejným způsobem nejméně od roku 1979, kdy zde již opěrná zeď za účelem rozšíření skládky stála (viz dopis MNV [redacted] Keramoprojektu Praha z 18. 6. 1979). O tom žalovaný věděl, jak sám uvedl, a dobře to věděli i [redacted]. Byla to ostatně skutečnost v [redacted] a okolí obecně známá. Stát postupně směrem ke zdi skládku rozšiřoval (podle plánů z roku 1976) tak, že ji od svých horních pozemků směrem do rokle k opěrné zdi zasypával. V podrobnostech lze odkázat na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně a tam uvedené podrobnosti vzniku a rozvoje skládky. Je nepochybné, že stát se těchto pozemků s vědomím žalovaného a [redacted] tehdy zmocnil, a tito měli jasný důvod restituční nárok včas uplatnit, byť byli v evidenci nemovitostí (později katastru) jako vlastníci nadále zapsáni k celku uvedených pozemků, včetně opěrnou zdi oddělených částí (předmětných pozemků).
25. Odvolací soud vyšel v tomto směru (nově i u pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]) ze závěrů vyjádřených v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2135/2017, který byl vydán v související (nyní přerušené) věci vedené u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. [redacted] C [redacted] a ve kterém byla jako předběžná otázka ve vztahu mezi žalobcem (nyní žalovaným) a žalovaným (nyní vedlejším účastníkem) při vyklizení předmětných pozemků řešena právě otázka vlastnického práva k předmětným pozemkům. Nejvyšší soud zde pracoval se skutkovým základem vyjádřeným v rozhodnutích soudu prvního i druhého stupně, který je totožný se skutkovými závěry soudu prvního stupně i v tomto řízení (v zásadě na základě provedení zcela shodných důkazů), že v rozhodném období došlo „k užívání předmětných pozemků státem za účelem vybudování opěrné zdi,“ což předpokládalo „převzetí jejich držby.“ Proto také Nejvyšší soud rozsudky soudu prvního stupně a odvolacího soudu v dotčené části zrušil s tím, že žalobce (nyní žalovaný) „vlastníkem není, proto se nemůže domáhat vyklizení ani peněžité náhrady“ (není aktivně legitimován). Žalobci podle Nejvyššího soudu svědčilo vzhledem k uzavření a registraci kupní smlouvy ze dne 22. 12. 1984 ve vztahu k pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] (zde jen oddělená parc. č. [redacted]) postavení oprávněné osoby, jež „měla uplatnit nárok podle restitučního předpisu“ (zákona o půdě). To se také podle Nejvyššího soudu „plně uplatní i ve vztahu k pozemku parc. č. [redacted]“ (zde jen oddělená parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]). I k tomuto pozemku, navzdory zápisu v evidenci nemovitostí (později v katastru nemovitostí) podle Nejvyššího soudu „vykonával v rozhodném období držbu stát, přičemž pro naplnění restitučního důvodu ve smyslu § 6 odst. 1 písm. p) zákona o půdě bylo bez významu, zda se jedná o držbu oprávněnou či nikoliv.“ Původní

vlastníci (manželé ██████████), respektive jejich právní nástupci, kteří později vystupovali na straně prodávající v kupní smlouvě uzavřené se žalobcem (nyní žalovaným) dne 21. 8. 2000, „restituční nárok vedoucí k obnově jejich vlastnického práva požadavkem na vydání pozemku neuplatnili,“ přičemž pro opačný postup „měli k dispozici rozumný důvod,“ pokud v dědickém řízení vznesl stát (v zastoupení MNV v ██████████) námitky vůči zařazení předmětných pozemků do dědictví po zemřelém ██████████. K pozemku parc. č. ████████ v k.ú. ████████ tudíž vlastnické právo podle Nejvyššího soudu „rovněž nabyt stát.“ Ve zbytku lze odkázat na podrobné odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu ve vztahu ke střetu obecných a restitučních vlastnických nároků. Odvolací soud nemá důvod se od uvedených závěrů odchylovat, ztotožňuje se s nimi, byť má žalovaný subjektivně za to, že uvedený názor Nejvyššího soudu je „vadný“ a jeho rozhodnutí obsahu spisu neodpovídá.

26. Na tomto místě považuje odvolací soud za nutné uvést, že výstavba opěrné zdi skládky rozhodně neznamená převzetí držby pouze ve vztahu k pozemku, který se nachází pod takovou stavbou (se zanedbatelnou výměrou vůči zbytku), jak se žalovaný mylně domnívá. Nejde tu ani o ojedinělé vysypání či o opakované vysypání odpadu na nějaký pozemek, které vskutku samo o sobě držbu takto znečištěného pozemku nezakládá. Rozhoduje prokázaná příprava stavby (sondy podloží, dokumentace, souhlasy), účelové určení a reálné provedení opěrné zdi (výška, tloušťka, délka) s doplňkovými stavbami (jímky a filtry), jak bylo detailně popsáno již soudem prvního stupně. Tím bylo vzhledem k terénu (v rokli) vymezeno (fixováno) budoucí těleso skládky, a to nejméně v prostoru nad takovou opěrnou zdí, tedy včetně předmětných pozemků pod tímto zamýšleným tělesem. S tím pak souvisí budování přístupové panelové cesty, zaměření, testy, pohyb lidí a strojů, což bylo také bezpečně prokázáno, stejně jako další plánované (a nerealizované) rozšíření. Není naopak rozhodné, jakou rychlostí se v rokli vzniklý rezervoár (budoucí kapacita skládky) reálně naplnil a v jaké mocnosti odpadu a zda k tomu docházelo prostým sypáním nebo i popsáním rozhrnováním a hutněním odpadků mechanizací (z důvodu opakovaného zahoření, pro zmenšení objemu skládky apod.). Jinými slovy, debata o tom, kdy přesně první odpadky překročily hranici sporných částí uvedených pozemků jen pár desítek metrů za (nad) zdí, popř. kdy dosáhly paty zdi tím, že sem dosáhlo čelo skládky (a tím pokrylo celou výměru sporných pozemků), není pro chopení se držby předmětných pozemků státem významná, a není tedy podstatné, že se to soudem prvního stupně nepodařilo „přesně zjistit.“ Sám žalovaný uváděl zasypávání předmětných pozemků v roce 1992 (reálně k tomu došlo už dříve, jak uvedl soud prvního stupně). Podstatné není ani tempo zvyšování mocnosti skládky až do její plné kapacity v roce 1995 a uzavření v roce 1996. Vůle státu uvedenou (rozšířenou) skládku s vymezenou kapacitou vybudovat byla jasná od počátku (od roku 1976), později bylo dokonce zvažováno další rozšíření. Ze stejného důvodu není významné, zda se na místě před úplným zanesením pozemků skládkou ještě nacházely stromy (viditelné na leteckých snímcích) i nějaké pozůstatky původního chatrného oplocení, jak žalovaný tvrdí, nebo ne. Význam nemá ani dočasná možnost za takovou zeď fyzicky vstupovat před přiblížením čela skládky, ať již ze zvědavosti, ke klukovským hrátkám, z důvodu nahánění zaběhlých koní, sběru ještě rostoucího ovoce či později ke sběru vybraných odpadků (např. gramofonových desek) apod., jak to různě popsali svědci. Nic z toho držbu státu za uvedeným účelem nemůže zvrátit. ██████████ ani žalovaný v žádném případě držbu uvedených částí pozemků nevykonávali, jak žalovaný stále tvrdí, a to nejpozději od roku 1979 až do ukončení skládkování a později už vůbec ne.
27. Tvzení žalovaného, že na místě žádné sondy nebyly, k údržbě zdi a dalších zařízení nedocházelo, že se v místě nic nedělo, „stav pozemků za zdi i před ní byl stejný,“ a že tedy předmětné pozemky (sporné části za zdí) byly normálně užívány „pro chov koní a jako sad s ovocnými stromy“ a pozemek parc. č. ████████ v k.ú. ████████ jako „porostlá stráň pro pěší, pro koně a pro agroturistiku,“ je ve zjevném rozporu s obsahem spisu. Z listinných důkazů, které jsou obsahem spisu a připojených spisů, zejména sp. zn. C ████████ a které žalovaný v odvolání účelově označuje za „bezpředmětné,“ vyplývá nejen jednotlivě, ale zejména v jejich vzájemné souvislosti, právě to, co

podrobně uvedl již soud prvního stupně, tedy vznik a rozvoj skládky. Ve skutkové verzi žalovaného o standardním hospodaření, kterou opakovaně (i v odvolání) soudům podsouvá, objektivně nesedí právě nesporná existence účelově určené opěrné zdi a související (již tehdy užívané a rozšiřované) skládky v její blízkosti. O tom jasně hovořili i svědci. V roce 2000 žalovaný sice přikoupil pozemek parc. č. ■■■ v k.ú. ■■■ (včetně sporné části parc. č. ■■■), ale držby sporné části, včetně tam již umístěné (ukončené a zaplacené) skládky, se nikdy neujal, a již proto nemohl vlastnické právo k této části ani vydržet, jak také správně uvedl soud prvního stupně. Pouhá knihovní držba (stav zápisu v katastru nemovitostí) možnost vydržení podle ustálené soudní praxe nezakládá, vyžaduje se faktické panství nad věcí (tzv. corpus possessionis). Posouzení této otázky je u pozemků složitější než u věcí movitých, které lze mít u sebe, v daném případě o tom ale není pochyb. Fakticky věc ovládá ten, kdo podle obecných názorů a zkušeností vykonává tzv. právní panství nad věcí. To žalovaný vůči pozemkům se skládkou nevykonával, neměl ani možnost vstupu, nijak neurčoval, co se tam bude dít. Případné placení či neplacení daně z nemovitostí na tom nic nemění, proto nemá význam tuto otázku skutkově řešit.

28. Za uvedených okolností je otázka vydržení vlastnického práva k předmětnému pozemku žalobkyní, resp. vedlejším účastníkem, už jen subsidiárním důvodem pro úspěch žaloby, pro úplnost ale považuje odvolací soud za nutné se vyjádřit i k této problematice, neboť na této otázce po předchozím zrušení napadený rozsudek soudu prvního stupně nově stojí. Jinými slovy, jde o další důvod úspěchu žalobkyně i pro případ, že by shora uvedená argumentace o včasném neuplatnění restitučních nároků neobstála, jak uzavřel odvolací soud ve svém předchozím rozhodnutí a jak stále tvrdí žalovaný.
29. Skutková zjištění soudu prvního stupně k této otázce vesměs (až na níže uvedené upřesnění) ob stojí a není třeba je opakovat. Jak bylo i shora uvedeno, nemá odvolací soud žádné pochybnosti o tom, že právní panství nad předmětným pozemkem (oběma pozemky) za opěrnou zdi (tedy držbu) vykonával od roku 1979 stát a po něm vedlejší účastník, prostřednictvím k tomu určené organizace zajišťující technické služby města (TZSMB), která v místě skládku provozovala.
30. Oprávnění vycházelo z kupní smlouvy ze dne 17. 12. 1979, o níž se až později v roce 1995 v řízení sp. zn. ■ C ■■■ prostřednictvím znaleckého posudku zjistilo, že ji pan ■■■ nepodepsal. Tvzení žalovaného o tom, že tomu tak bylo proto, že „si smlouvu zfalšoval stát,“ je ale v odvolání zcela nové, uplatněné v rozporu se zásadou koncentrace a neúplné apelace, a proto k němu nelze přihlížet (viz § 205a o.s.ř.). Dosavadní výsledky dokazování přímo neobjasňují, kdo podpis pana ■■■ místo něj vytvořil, lze se však podle okolností domnívat, že to byla spíše paní ■■■, a nikoli blíže neurčená osoba jednající za stát. Tvzení žalovaného u jednání, že je „nesmysl, že by ženská ze sedlácké rodiny takovou blbost sama podepsala,“ je čistě spekulativní, nicméně je zřejmé, že pan ■■■ o prodeji dobře věděl a podle toho jednal. Stát neměl žádný důvod smlouvu falšovat (a spolu s ní i všechny ostatní předložené podklady s prodejem související, včetně pokladového posudku), mohl se v té době pozemků zmocnit snadno i bez toho. Žalovaný ke svému tvrzení o falšování ostatně žádné důkazy neoznačil. Samotné nesrovnalosti v datech při nerealizovaném zápisu do evidence nemovitostí nic takového neprokazují, navíc zápis do evidence nemovitostí ani nebyl tehdy pro převod potřebný.
31. Závěr odvolacího soudu vychází z toho, že podpis paní ■■■ lze považovat podle výsledků znaleckého posouzení a dalších okolností za pravý, jak uvedl soud prvního stupně a jak ostatně uzavřel odvolací soud i ve věci sp. zn. ■ C ■■■. O záměru ■■■ pozemky státu prodat a o skutečné realizaci prodeje svědčí nejen výpověď svědka ■■■, kterou i odvolací soud na rozdíl od žalovaného považuje za věrohodnou, ale i další důkazy. Podle protokolu ze dne 23. 5. 1968, kde se za osobní účasti pana ■■■ jednalo o koupi pozemku parc. č. ■■■ v k.ú. ■■■, vyslovil pan ■■■ s prodejem pozemku, včetně ovocných stromů, souhlas za částku 16 900 Kčs a za podmínky, že mu tento pozemek „bude poskytnut k užívání, včetně ovocných stromů, do doby využití tohoto pozemku pro vlastní skládku, eventuálně jiné účely.“ Pozemek parc. č. ■■■ v k.ú. ■■■ pak byl součástí sporné kupní smlouvy ze dne 17. 12. 1979 právě spolu s pozemky

parc. č. ■■■ a parc. č. ■■■/■ v k.ú. ■■■ a dalšími za celkovou náhradu 39 490 Kčs. Cena vzešla právě ze znaleckého posudku svědka ■■■, který dne 10. 8. 1979 za účasti ■■■ prováděl za účelem ocenění i místní šetření. Kupní cena měla být podle obsahu smlouvy proplacena prodávajícím převodem na „bezúročný účet u České státní spořitelny v Berouně,“ číslo účtu nicméně nebylo ve smlouvě uvedeno. Předložený pokyn k úhradě uvedené částky na účet č. ■■■-■■■ ze dne 18. 12. 1979 sám o sobě nijak neprokazuje, kdo byl majitelem tohoto účtu, ani že na něj uvedené prostředky byly skutečně připsány, zapadá to však do ostatních důkazů, stejně jako pozdější předložení smlouvy středisku geodézie a argumentace vedlejšího účastníka uvedenou smlouvou v dědickém řízení po panu ■■■.

32. Popírání podpisů ze strany paní ■■■ v roce 1992 nelze přeceňovat. Sama paní ■■■ ve své výpovědi z roku 1992 uvedla, že si prodej MNV v ■■■ „nepamatuje,“ že za nimi kvůli prodeji pozemků z MNV „nikdo nebyl,“ (což zjevně není pravda), o částce „asi 40 000 Kč“ od národního výboru nic neví a že „žádný účet u spořitelny ani banky neměli,“ pochybuje, že „by jí o tom manžel neřekl.“ Na kupní smlouvu, na jména zúčastněných osob ani na nic dalšího si už nepamatovala. Dále uvedla, že pozemky na ■■■ i se samotou prodali panu ■■■ z ■■■ (zde žalovanému), je to „asi 5 let“ (ve skutečnosti 8 let). V době výpovědi jí ovšem bylo již 81 let a byla z důvodu zdravotního stavu vyslechnuta doma, lze tedy pochybovat o její schopnosti správné reprodukce tehdy již 13 let starých událostí. Uvedla však (mimo jiné), že „přes naši zahradu na ■■■ vedla rokle, která patřila národnímu výboru“ a výtoky tekly „přes naši zahradu až do řeky.“ Věděla tedy o „vedení rokle“ přes původně jejich zahradu a věděla, že pozemky v rokli nad zahradou „patřily národnímu výboru“ (státu) s tím, že výtoky ze skládky dál tekly „přes jejich“ pozemky do řeky. Ve stavebních podkladech k opěrné zdi se také hovoří o blíže neurčeném, ale realizovaném „zajištění výkupu pozemků pro přístupovou komunikaci k opěrné zdi.“ Není důvod se domnívat, že všechny relevantní listiny byly státem falšovány v rámci nějakého širšího komplotu, jak se žalovaný bez konkrétních důkazů domnívá. Zejména pokud ■■■ o převodu věděli a proti skládce na „svém“ pozemku také nikdy nevystoupili. Proto se nabízí verze o tom, že ■■■ s prodejem souhlasili, měli jen nepřesnou představu o tom, co vlastně státu uvedenou smlouvou z roku 1979 už prodali, že nešlo jen o pozemky (části pozemků) za zdi v rokli (pro skládku), ale i o zbytek pozemků pod zdi směrem k řece (ale bez samotné usedlosti), zejména ve vztahu k pozemku parc. č. ■■■ v k.ú. ■■■. To by vysvětlovalo i následný prodej jen pozemku parc. č. ■■■ v k.ú. ■■■ spolu s usedlostí žalovanému a jeho manželce v roce 1984. Není důvod se domnívat, že by naopak manželé ■■■ skutečně zamýšleli dvojí prodej téhož (celého pozemku parc. č. ■■■ v k.ú. ■■■), tedy podvod. Podle názoru odvolacího soudu šlo spíše o jejich omyl v rozsahu prodeje. Ostatní pozemky, které byly předmětem smlouvy ■■■ se státem v roce 1979, ostatně tehdy žalovanému prodány nebyly. Vazba na předchozí vědomý prodej těchto pozemků státu je logická. K prodeji dalších pozemků (včetně sporného pozemku parc. č. ■■■/■ v k.ú. ■■■) došlo až v roce 2000 ze strany dědiců ■■■, kteří u původní smlouvy nebyli.
33. Nic to však nemění na tom, že stát měl dobrý důvod se domnívat, že smlouva ze dne 17. 12. 1979 byla uzavřena řádně a platí, jak správně uvedl i soud prvního stupně. V tomto okamžiku a později proto lze uzavřít, že stát byl se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že pozemky užívá jako jejich vlastník, jistě v rozsahu jejich částí (předmětných pozemků) za zdi směrem dovnitř skládky. O tomto vlastnickém stavu neměl nikdo pochybnost, nikdo, dokonce ani ■■■ ani žalovaný, nenamítal nic proti umístění skládky za (nad) zdi. To platí i pro dopis žalovaného z června 1991, který se zjevně týkal pohybu těžké techniky na části pozemku pod zdi, nikoli uvnitř skládky (nad zdi). V dopise se jasně hovoří o již existující skládce „na hranici pozemku“ parc. č. ■■■ v k.ú. ■■■ (žalovaného), hovoří se o dalším rozšíření skládky „na úkor“ tohoto pozemku, o provádění průzkumných prací se záměrem rozšíření. Na prostor za zdi již ale byla skládka dávno rozšířena podle plánů z roku 1976 (viz výše).

34. Argumentace žalovaného navíc byla tehdy založena jen na existenci jeho vlastní smlouvy z roku 1984, která však byla pozdější, než kupní smlouva ve prospěch státu z roku 1979 (viz níže). O tom, že kupní smlouvu se státem pan [REDAKCE] nepodepsal, žalovaný nevěděl. Námitka, že podpisy [REDAKCE] na smlouvě z roku 1979 nejsou jejich vlastnoruční, poprvé zazněla od dědiček pana [REDAKCE] za přítomnosti zástupců vedlejšího účastníka až v dědickém řízení u jednání na státním notářství dne 10.1.1992, jak odvolací soud za podmínek § 213 o.s.ř. zopakováním obsahu dědického spisu po [REDAKCE] [REDAKCE] upřesnil. Do té doby dědičky [REDAKCE] [REDAKCE] nejprve v roce 1991 akceptovaly existenci kupní smlouvy, kterou jim vedlejší účastník v dědickém řízení doložil, a v obnoveném řízení vyňaly pozemky uvedenou smlouvou převedené státu z aktiv dědictví, což bylo následně (nepravomocně) schváleno (viz výše). Pak si však svůj názor rozmyslely a v rámci odvolání uvedly, že „podpis úpravy dědictví naznačuje nedokonalost dřívějších právních aktů a prokazuje jednání v tísní,“ nebo že „ruší svůj podpis,“ neboť v té době jedna z nich „neměla potřebné informace.“ Nic z toho ale nepředstavuje rozhodnou skutečnost, která by při obvyklé míře opatrnosti vedla držitele objektivně k pochybnostem o tom, že mu nemovitosti patří. Jde o obecné proklamace a hodnocení, nic konkrétního a relevantního o tom, proč mělo jít o jednání „v tísní“ (což se navíc vylučuje s tím, že k právnímu jednání-podpisu ze strany [REDAKCE] údajně vůbec nedošlo), nebo proč měly být právní akty „nedokonalé,“ nebo v čem spočívají blíže neurčené „nové informace.“ Neobstojí tedy pouze závěr soudu prvního stupně, že vedlejší účastník, který měl po přechodu majetku státu reálně vlastnické právo ke dni 1. 1. 1992 vydržet (viz výše), se o rozhodných skutečnostech narušujících jeho dobrou víru dozvěděl až ze zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu v dědickém řízení dne 31. 1. 1992. Došlo k tomu již dne 10. 1. 1992, což ale také spadá do období po 1. 1. 1992. Na právních závěrech soudu prvního stupně o tom, že ke dni 1. 1. 1992 (od 17. 12. 1979) stát, resp. vedlejší účastník, v dobré víře ještě byl se zřetelem ke všem okolnostem, toto upřesněné zjištění nic nemění.
35. Sama skutečnost, že „někdo pozemky dědí,“ jak argumentoval žalovaný, nebo že si někdo z blíže neurčených či nerelevantních důvodů také „činí na pozemky nárok,“ nebo uvádí, že nabývací smlouva z blíže neurčených důvodů „není platná,“ apod. k narušení dobré víry podle názoru odvolacího soudu nepostačuje. Není tedy podstatné, zda a kdy poprvé zazněla námitka „neplatnosti kupní smlouvy,“ jak uvedl soud prvního stupně, neboť u neplatnosti jde o závěr právní, nikoli skutkový (nejde o rozhodnou skutečnost). Podstatné je, kdy zazněly konkrétní věcné důvody, které k tomuto závěru o neplatnosti objektivně vedou nebo mohou vést, což není ani samotné dědění, ani smlouva jiného ke stejnému předmětu koupě, ale uzavřená později. Soudní praxe je jednotná v tom, že oprávněný držitel svou dobrou víru ztrácí tehdy, objeví-li se „důvodné“ (ne jakékoli) pochybnosti o tom, že mu věc po právu patří. Dobrá víra zaniká okamžikem, kdy se „držitel seznámil se skutečnostmi, které objektivně musely vyvolat pochybnost o tom, že mu věc patří“ (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 145/2003, dále sp. zn. 22 Cdo 1843/2000, 22 Cdo 1806/2006, nebo 22 Cdo 1659/2005 či 22 Cdo 2767/2005). Skutečnosti nemusí být ihned doloženy, není ani třeba, aby na ně upozornil skutečný vlastník. Je lhostejné, jakým způsobem bude držitel s takovými skutečnostmi seznámen, podstatné je to, že „budou takového charakteru, aby byly schopny (při postupu s obvyklou mírou opatrnosti) u každého vyvolat pochybnosti o vlastnictví věci.“ K tomu ale ke dni 1. 1. 1992 ještě nedošlo a pozdější změna (ke dni 10. 1. 1992) už není významná, neboť právní následek v podobě vydržení již nastal a nemohl bez dalšího (jiného) právního důvodu zaniknout.
36. Právní závěr soudu prvního stupně o tom, že vlastnické právo žalobkyně lze odvozovat i od řádného vydržení, je tedy správný. Soud prvního stupně správně vyřešil i otázku přechodu vlastnického práva ze žalobkyně na vedlejšího účastníka a zpět podle právní úpravy ZoPMVO, jak shora uvedeno. V rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 3652/2016 již Nejvyšší soud dospěl k závěru, že „jestliže se obec ujala držby nemovitosti v přesvědčení, že ji nabyla do vlastnictví podle zákona č. 172/1991 Sb., ačkoliv nemovitost ve skutečnosti státu nepatřila, mohla ji později nabýt vydržením. Obec, která nabyla majetek podle zákona č. 172/1991 Sb., je právním nástupcem státu, avšak nelze

ji s ním ztotožňovat, bez ohledu na to, že zčásti vstoupila do právních vztahů, ve kterých jménem státu vystupoval místní národní výbor.“

37. Z toho vyplývá, že vydržením za podmínek § 134 obč. zák. nabyl vlastnické právo k předmětnému pozemku až vedlejší účastník, který podmínky vydržení ke dni 1. 1. 1992 splnil, neboť si může započítat i předchozí oprávněnou držbu státu. Pokud později nedošlo k zápisu vlastnického práva obce (vedlejšího účastníka) do katastru nemovitostí (již jen deklaratornímu – srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2682/2012 nebo 28 Cdo 4946/2015), přešlo vlastnické právo zpět na žalobkyni za podmínek opět správně popsanych již soudem prvního stupně (viz zejména bod 75. rozsudku soudu prvního stupně).
38. Uzavření kupní smlouvy dědici manželů [redacted] se žalovaným v roce 2000 na tom nic nemění, důvody opět správně popsal soud prvního stupně (viz zejména body 76. až 80. rozsudku soudu prvního stupně). Žalovaný v té době, stejně jako [redacted] a jejich dědici, o existenci původní kupní smlouvy z roku 1979 věděl, věděl, co a kdy vyšlo najevo o podpisech smlouvy v řízení sp. zn. [redacted] věděl i o umístění skládky, jak shora popsáno. Držby předmětného pozemku (jako části pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted]) se nikdy nechopil, nemohl tak nabyt vlastnické právo jako dobrověrný nabyvatel. Jeho právo tak nemůže v konfrontaci s právem žalobkyně obstát ani tehdy, pokud by věc byla posuzována čistě podle právní úpravy vydržení (nikoli primárně podle restitučních předpisů – viz výše).
39. K tomu odvolací soud nemá dále co dodat, pouze by opisoval relevantní právní úpravu a odůvodnění soudu prvního stupně, včetně přílehlavých odkazů na judikaturu týkající se relevantní právní úpravy účinné do 31. 12. 1991 a zejména od 1. 1. 1992 (viz výše). Proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako ve výroku I. věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil.
40. Věcně správný je podle § 151 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. i výrok II. o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně mezi úspěšnou žalobkyní a žalovaným. Odvolací soud pouze na bázi opravného usnesení odstranil chybu v počtech, kdy soud prvního stupně přiznal (jinak správně) odměnu „za 13 úkonů účastníka nezastoupeného advokátem po 300 Kč“ podle vyhlášky č. 254/2015 Sb., celkový součet ale mylně stanovil částkou 3 551 Kč namísto správného součtu 3 900 Kč. Rozhodnutí tedy bylo věcně správné, ale (pouze) v této části chybně vyhotovené.
41. Ve vztahu k výroku III. o náhradě nákladů vedlejšího účastníka lze plně odkázat na zcela správné odůvodnění soudu prvního stupně, žalovaný ostatně nesprávnost výpočtu nákladů nijak nezpochyboval. Odvolací soud také neshledal jakýkoli důvod k odepření či snížení náhrady podle § 150 o.s.ř. Poměry účastníků takový postup neodůvodňují a věcné okolnosti také ne. Klíčová zjištění i podstatné právní posouzení bylo patrné již v řízení sp. zn. [redacted] kde byla vlastnická otázka k předmětným pozemkům otázkou předběžnou, nicméně Nejvyšší soud se vyjádřil zcela jasně. Pokud tedy žalovaný hodlal i za této situace podstoupit meritorní spor i v otázce vlastnického práva, chtěl bránit jemu příznivý, byť nesprávný, stav zápisu v katastru nemovitostí, musel být připraven nést pro případ neúspěchu náklady. Případné odlišné okolnosti sporu sp. zn. [redacted] Sb. se zde nijak nemohou odrazit. Odvolací soud proto výrok III. napadeného rozsudku soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. také jako věcně správný potvrdil. To platí i pro přechod poplatkové povinnosti podle výsledku řízení podle výroku IV.
42. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř., kdy podle výsledku odvolacího řízení ve věci samé úspěšné žalobkyni i v odvolacím řízení přiznal plnou náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši stanovené podle shodných ustanovení. V odvolacím řízení náleží náhrada za 5 úkonů nezastoupeného účastníka (písemné vyjádření k odvolání a účast u dvou jednání, včetně samostatné přípravy na jednání), celkem 1 500 Kč.
43. Na straně vedlejšího účastníka jde rovněž o podání vyjádření k odvolání a účast u jednání odvolacího soudu, které bylo odročeno bez projednání a účast na jednání, kde byla věc projednána.

Tarifní hodnota sporu podle § 9 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. činí 50 000 Kč, z toho odměna advokáta za úkon činí 3 100 Kč. K úkonům právní služby náleží paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč. Pokud bylo jednání odročeno bez projednání (v rámci pokusu odvolacího soudu o komplexní smírné řešení všech běžících sporů), náleží pouze náhrada ztraceného času podle § 14 advokátního tarifu ve výši poloviny řádné odměny, bez režijního paušálu. Celkem tak náleží 2,5 x 3 100 Kč a 2x 300 Kč za režijní paušál a DPH z uvedených částek, celkem 10 104 Kč. Jiné náklady k náhradě požadovány nebyly. Náklady odvolacího řízení je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupce vedlejšího účastníka v zákonné lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku (§ 149 odst. 1 a § 160 odst. 1 o.s.ř.). Odvolací soud neshledal jakýkoli důvod k odepření či snížení náhrady podle § 150 o.s.ř. ani v odvolacím řízení. Po jasném a přesvědčivém rozsudku soudu prvního stupně měl žalovaný o to více zvážit, zda v řízení pokračovat i opravným prostředkem.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné, jestliže závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání je možno podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu České republiky, prostřednictvím Okresního soudu v Berouně.

Praha 25. května 2023

Mgr. Roman FREMR v. r.
předseda senátu